

Universitätsbibliothek Paderborn

Reverendissimi Ac Illustrissimi D.D. Antonii Godeau Episcopi Venciensis Viri Celeberrimi Theologia Moralis

Ex Purissimis Sacrae Scripturae, Patrum Ac Conciliorum Fontibus Derivata,
Notis Theologicis Illustrata, Duasque In Partes Divisa

Complectens Tractatus I. De quarto, quinto, & sexto decalogi Præcepto II.
De septimo decalogi Præcepto. III. De octavo decalogi Præcepto. IV. De
Ecclesiae Præceptis. V. De Sacramentis in genere & quibusdam in specie.
VI. De Pœnitentia. VII. De Matrimonio

Godeau, Antoine

Augustae Vindelicorum, 1774

Caput II. Gravia parentum officia.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-53587](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-53587)

si petatur; non vero malum, aut mortale peccatum esse, si consensus iste non petatur, aut si quis invito patre nubat. Qui sic loquuntur, hi profecto sanctos Patres, sacrasque Paginas contemnunt, suaque commenta veluti orthodoxas decisiones sectantur.

Filius patrem de gravi crimine accusans mortaliter peccat, nisi læsæ majestatis crimen id esset, aut in Reipublicæ perniciem vergeret; tunc enim bonum Reipublicæ, & Regis vita, qui populi pater communis est, particulari patris commodo sunt anteferenda.

CAPUT II.

Gravia parentum officia.

Tria filiis tribuere parentes debent; moderatum amorem, alimenta, ac bonam educationem.

Moderatus parentum erga filios amor sit oportet; quia amor prolium nimius nimias calamitates parit, amori simiarum, quæ proles suas improvide amando necant, simillimus.

Alimenta quoque filiis præbere parentes tenentur; quæ si negent, possunt hæc filii apud judicem petere. Hinc parentes, qui bona sua dissipant, aut perire sinunt, graviter peccant. Apostolus Paulus inquit: *Nec enim debent filii parentibus thesaurizare, sed parentes filiis (2. cor. 12.)*. Unde æstimare licet quam graviter peccent matres, quæ filios exponunt. Quæ ex nimia mol-

litie filios suos extraneis alendos tradunt, juxta omnes sanctos Patres a peccato non sunt immunes, etenim pravam hanc consuetudinem in suis ipsæ liberis passim damnant; *Dum enim continere nolunt* (inquit sanctus Gregorius) *despiciunt lactare quod gignunt.* Novercas se illæ, non matres ostendunt, & contra naturam peccant, quæ lac illis sufficit, ut filios suos alant, quod quidem lac ad illos alendos prorsus est opportunum, cum idem sit sanguis, quo ante ortum sunt aliti (a).

Verum præcipua parentum cura ea sit oportet, ut eosdem in viam salutis dirigant. Nisi peccantes corrigant, aut ex nimia indulgentia & incuria a peccandi occasione non retrahunt, mortaliter peccant. Nil crebrius magisque discrete Sapiens in Proverbiis docet: *Erudi filium tuum, ne desperes, ad interfectionem autem ejus ne ponas animam tuam* (cap. 19.). *Noli subtrahere a puero disciplinam; si enim percusseris eum virga, non morietur* (cap. 43.). *Tu virga percutias eum, & animam ejus de inferno liberabis* (ibid.). *Erudi filium tuum, & refrigerabit te, & dabit delicias animæ tuæ* (cap. 29.). *Filii tibi sunt? erudi illos, & curva illos a pueritia illorum* (Eccl. 7.).

Aposto-

(a) Juxta Leges primo triennio liberos alere mater, postea pater tenetur, donec ex arte, vel officio vitæ necessaria ipsimet sibi comparare possint (lib. 9. Cod. de patr. potest.). Quod si pater ex inopia nequeat, tenebitur mater, hacque impotente avi, & alii ascendentes (l. 5. §. de lib. agnosc.).

Apostolus Paulus præcipit, ut educantur filii in disciplina & correptione Domini (Eph. 6.). Palchre sanctus Ambrosius ait, episcopale officium a patre in domo sua exercendum; nempe sollicitam circa filiorum mores curam esse adhibendam, ut eosdem a vitiis retrahat, & ad virtutem impellat. Id sæpe in sermonibus suis Parochi illos moneant; dumque eorum confessiones audiunt, interrogent, an officium hoc negligant, sicuti plerique faciunt, qui ideo gravissime peccant (a).

Patres, qui filios a Religionis ingressu impediunt, aut retrahunt, mortaliter peccant; nempe qui illos ad ingrediendum Monasterium cogunt. Tridentina Synodus anathemati subjicit illos, cujuscumque sint conditionis, qui filias suas, aut viduam aliquam, aliamve sæminam invitam cogunt Religionem ingredi (Sess. 25. cap. 18.).

Mutue pariter obligationes quædam intercedunt maritum inter & uxorem. Non debet mari-

(a) Confessarius nædum graves erga filios obligationes incuriis parentibus exponere, sed & scripturistica exempla, quantum tempus patitur, adjicere debet. Heli nimium filiis indulgens, arca & filiis spoliatus, ac repentina morte punitus, pro exemplo fugæ & horroris: Tobias optimis præceptis filium imbuens, corporis & animæ felicitate donatus, multoque solatio perfusus pro exemplo imitationis serviet. De his equidem fuse Concionatores; ast Exhortationes generales, & publicæ minus, quam particulares & occultæ movent.

maritus uxorem a Dei & Ecclesiæ servandis præceptis impedire; quod si faciat, mortaliter peccat. Quoad voluntarias devotiones, veluti quotidianam Missæ auditionem, preces quasdam, vel peregrinationes, hæc posset ex rationabili causa vetare. Verum si exempli causa frequens Communio ex Confessarii consilio esset uxori necessaria, illam sine peccato impedire non posset.

Si uxorem graviter verberet, grave peccatum committit.

A gravibus quoque verborum injuriis debet abstinere. Quæ uxori sunt necessaria, debet maritus eidem suppeditare; sed caveat ne vanitatem ejus, luxumque foveat, aut ejus vitiis, peccatisve consentiat. Demum cum uxore habitare debet, nec diu ab illa abesse; alioquin grave peccatum committeret, nisi ex rationabili causa abesset, idque domestica negotia exigent. Verum si longa futura esset absentia, uxorem, si posset, secum ducere teneretur.

Uxor contra marito debet obtemperare in iis, quæ bonos mores, & familiæ regimen spectant; nam, ut ait divus Paulus *vir caput est mulieris* (*Ephes. 5.*). Ad maritum igitur pertinet uxorem regere; quæ autem viro mulier non paret, non solum in Reipublicæ bonum, verum etiam in Dei legem peccat, qui viro mulierem subdidit. Quod si mulier supra maritum, aut supra familiam imperium sibi vendicer, lethaliter plerumque peccabit.

Uxor,

Uxor, quæ virum ad iracundiam, aut ad blasphemandum Deum culpa sua provocat, gravissime peccat.

Maritum, quocumque perrexerit, sequi debet, nisi illum sequens vitæ discrimen subiret, aut graviter peccandi periculum; aut nisi post matrimonium maritus vagus evaserit, vel in nuptiali contractu expresse promiserit se habitacionem non mutaturum.

CAPUT III.

Reverentia magna Episcopis & Ecclesiæ Prælati debita.

Episcopi, Ecclesiæ Prælati, & Presbyteri sunt Dei Legati, quo titulo in sacris Litteris vocantur. Ecclesiasticus ait: *Honorifica Sacerdotes (cap. 7.)*. Inter barbaras etiam nationes Regum Legati veluti personæ sacræ semper sunt habiti; & benigniores quoque Principes Legatorum suorum injurias, veluti sibi illatas, ulti sunt. At Episcopi, Ecclesiæ Prælati, & Presbyteri excellentiori, sanctiorique modo Dei & Jesu Christi sunt Legati, quam Synagogæ Presbyteri. *Pro Christo legatione fungimur (inquit Apostolus 2. Cor. 5.)*. Hæc legatio Dei Filii legationem imitatur; sic enim ipse Apostolis suis ait: *Sicut misit me Pater, ita & ego mitto vos (Joan. 20.)*. Quis Missionis Jesu Christi magnitudinem, dignitatem, & sanctitatem mente complecti potest? Quemadmodum autem sua & Legatorum suorum munera commu-